

Realitatea și tendințele insolvenței în România

Av. Stan Tîrnoveanu

Prim-Vicepreședinte

Uniunea Națională a Practicienilor în Insolvență din România

Insolvența în Europa

- Circa 200.000 de societăți dau faliment anual
- Circa 50% din toate societățile au durata de viață mai mică de 5 ani
- Din această cauză se pierd 1,7 milioane de locuri de muncă, pierdere ce ar putea fi evitată
- Fenomenul insolvenței are și un efect transfrontalier care afectează circuitul comercial și social european

Acolo unde începe insolvența

Europa, conform studiilor Băncii Mondiale

- Sunt recuperate in jur de 90% din sumele datorate în țări precum Belgia și Finlanda
- Acolo unde restructurarea e mai des întâlnită, este atipic să existe creanțe bugetare în dosare de insolvență
- Creditorii anticipează o rată de recuperare de 83%, față de 57% în procedurile de lichidare

Regiunea de Est – Croația, Ungaria, Bulgaria, România

- În jur de 30% rată de recuperare din sumele datorate
- În peste 75% din dosarele de insolvență din România, debitoarea nu are bunuri

Directiva "A doua șansă" - propuneri

- Valoarea întreprinderii să fie stabilită pentru garantarea echității în procedură – legea română impune această obligație prin art. 133 alin. (4) lit. d) (comparația reorganizare vs. estimare distribuire în faliment)
- Autoritatea să determine, în anumite cazuri, valoarea întreprinderii ca întreprindere în activitate – cum prevede art. 13 alin (2). Proiectul, însă, vorbește și de valoarea de lichidare la art. 13 alin (1) cel mai probabil pentru ipoteza faliment.
- Statul să furnizeze modele de plan pentru reorganizare, inclusiv în format electronic, cu prevederile minimale din planul de reorganizare prevăzute de legislația națională – art. 8 alin. (2)
- Constituirea unui cadru de pregătire profesională și mai ales de specializare, deoarece reorganizarea presupune un grad ridicat de dificultate și analiza unor factori mai puțin predictibili

Directiva "A doua șansă" - propuneri

- Să fie asigurat dreptul la căi de atac împotriva confirmării unui plan de reorganizare, fără afectarea drepturilor participanților
- Printre propunerile formulate de către **UNPIR** se numără implementarea unei recomandări de a face analize de senzitivitate, pentru a se solicita deschiderea procedurii înainte instalarea stării de insolvență prin imposibilitatea de a face față plăților curente (**insolvență iminentă și insolvență vădită**)
- Clarificarea și evitarea impozitării hair cut- ului

Insolvența în context românesc

- Numărul total de profesioniști intrați în insolvență 2017/2016: **+8,73%***
 - În 2017 au intrat în insolvență **9.102** profesioniști
 - În 2016 au intrat în insolvență **8.371** profesioniști
- Numărul total de profesioniști intrați în insolvență ianuarie 2018/ianuarie 2017: **+47%***
 - În ianuarie 2018 au intrat în insolvență **753** profesioniști
 - În ianuarie 2017 au intrat în insolvență **512** profesioniști
- Numărul total de practicieni în insolvență aflați pe lista de compatibili: circa **2.800**
- Proceduri de insolvență aflate în lucru la finalul anului 2017: **29.595**

* Date ONRC

Insolvența în context românesc

Proceduri deschise în 2017 în funcție de dimensiunea întreprinderii*:

- Microîntreprinderi: 6,934
- Întreprinderi mici: 1.044
- Întreprinderi mijlocii: 206
- Întreprinderi mari: 36

(La acestea se adaugă 549 societăți care nu au depus situațiile financiare pentru anul 2016 sau sunt societăți cooperative, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale)

In 2017 au fost deschise dosare care afectează cca. 73.000 locuri de muncă din societăți cu afaceri totale de cca. 37 mld. RON

Procedura a fost inițiată în 2017 de:

- Creditor în 3.046 de cazuri
- Debitor în 4.497 de cazuri
- O combinație între creditor, debitor în 1.226 de cazuri

* Date ONRC. Clasificare după criteriile definite de Ordinul Ministerului Finanțelor Publice (MFP) nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate

Insolvența în context românesc

- În multe cazuri, compania se poate găsi în situație de insolvență iminentă sau chiar insolvență instalată, însă conducerea companiei ezită să apeleze la procedurile care ar putea salva compania
- Motive de ezitare în inițierea procedurilor de insolvență
 - Acceptarea realității economice, deficiențe de cultură
 - Raportul fiscal care poate atrage și consecințe penale
 - Teama de pierdere a reputației și clienților
 - Evitarea riscului preluărilor agresive
- Cea mai mare avere a debitorului după apariția insolvenței este păstrarea credibilității în fața creditorilor (cu ajutorul creditorilor poate relansa afacerea sau a unor părți din aceasta)
- Cultura schimbării managementului, a managementului de criză, nu este întâlnită decât incidental, conferințe sunt, cazuri destul de puține

Insolvența în context românesc

Întârzierea lansării procedurilor de insolvență generează probleme cu:

- Cheltuielile de conservare
- Plățile către furnizori, salariile
- Securitatea
- Problemele de mediu
- Gestiunea adecvată a riscului juridic, economic și fiscal
- Sporirea tendințelor de fărâmițare/diminuare a caracterului colectiv al procedurii prin introducerea unor norme juridice în alte legi speciale cu efect direct asupra procedurii insolvenței și averii debitoarei
- *Multe alte aspecte*

Din totalul de **29.595** dosare aflate în lucru la finalul anului 2017, un număr de:

- **20.280** sunt dosare de faliment, echivalentul a **69%** din total
- celelalte sunt în perioada de observație și eventual reorganizare.

Recomandări

- Formularea cererii din timp, eventual chiar apelarea la proceduri extra-judiciare în afara instanței pentru evitarea preluărilor agresive
- Creditorii să accepte situația debitorului prin soluții transparente și legale, salvarea afacerii este o soluție mai bună pentru creditori decât falimentul
- Debitorii să accepte realitatea și să nu recurgă la "cosmetizări" prin operațiuni netransparente anterioare cererii de deschidere a procedurii
- Cererile de deschidere a procedurilor să fie inițiate în faza de **insolvență iminentă**, nu de la momentul **insolvenței vădite**, când debitorul deja nu mai are lichidități

Concluzii

- Un număr de **2.800** de practicieni gestionează peste **26.000** dosare de insolvență
- Suma totală distribuită către creditorii în 2017, din valorificarea activelor, a fost de **1,8 mld. RON** (după scăderea, din sumele colectate, a 15% reprezentând estimarea onorariului administratorului și a cheltuielilor din dosar)
- Doar în 2017 au fost deschise dosare care afectează cca. **73.000** locuri de muncă din societăți cu afaceri totale de cca. **37 mld. RON***
- **29.595** dosare aflate în lucru la finalul anului 2017, un număr **20.280** sunt dosare de faliment, echivalentul a **69%** din total
- Insolvența poate fi anticipată pe criterii obiective încă din stadiul incipient, când avem în vedere insolvența **iminentă**, de cele mai multe ori procedura începe prea târziu, când pericolul de faliment este major
- O societate în insolvență are probleme mult mai numeroase decât o entitate care are doar grija afacerii; întârzierea declanșării procedurilor de insolvență agravează exponențial aceste probleme
- Observăm un grad în creștere de conformare, dar suntem departe de cerințele legale și de nivelul de conformare european

*Cifre calculate în baza criteriilor de clasificare a societăților (micro, mici, medii, mari), folosind media numărului de angajați și a cifrei de afaceri care plafonează fiecare categorie

Vă mulțumesc!

Av. Stan Tîrnoveanu

Prim-Vicepreședinte

Uniunea Națională a Practicienilor în Insolvență din România

Str. Vulturilor Nr. 23, Sector 3, București, România